

Ordningsregler för vallokal och lokal för förtidsröstning vid val 2024

1. I enlighet med vallagen 8 kap 4 § ska röstmottagares anvisningar följas. Den som inte följer röstmottagarnas anvisningar får uppmanas att tillfälligt lämna lokalen eller utrymmet, om det är av väsentlig betydelse för genomförandet av röstmottagningen. Kan röstmottagningen på grund av en ordningsstörning inte genomföras får den tillfälligt avbrytas.

Politisk propaganda

2. Politisk propaganda får ej förekomma i vallokal eller röstmottagningsställen. Med politisk propaganda menas affischering eller klistermärken med politiska budskap, information om eller av politiska partier.
3. Reglerna gällande partipolitisk propaganda gäller valorganisation, röstmottagare och valnämnd.
4. Inga former av partinamn, partisymboler eller annan politisk propaganda (*utöver valsedlar*) får finnas i eller i anslutning till vallokal eller lokal för förtidsröstning.
5. Partifunktionärer med klädsel som är partipolitisk bör inte gå in i vallokalen. De bör i så fall ta av sig sådan klädsel som exempelvis banderoller, kepsar, västar, innan de går in i lokalen.
6. Röstmottagares ordförande äger rätt att bedöma om politisk propaganda otillbörligt påverkar väljare med anledning av byggnader, lokalers och den angränsade ytans fysiska utformning.
7. Som ett riktmärke är politisk propaganda som är närmare än 50 meter ifrån ingång eller köbildning att betrakta som olämplig. Röstmottagare har rätt att efter tjänstgörande ordförandes beslut avlägsna politisk propaganda.
8. Muntlig agitation eller tal med eller utan högtalare, megafon eller annan utrustning eller på annat vis som syftar till att otillbörligt påverka eller hindra väljare vid val får ej

förekomma i eller i anslutning till en vallokal eller lokal för förtidsröstning.

9. Det får inte hållas tal eller delas ut tryckt material eller skrivna upprop till väljare i eller i anslutning till vallokaler eller röstmottagningsställe eller köbildning i anslutning till dessa platser. De röstande ska ostört och utan otillbörlig påverkan i lugn och ro utan yttre påverkan kunna vänta i kö, välja valsedel och lägga sin.
10. Partiföreträdare som önskar kontrollera valsedelställen får ej bära partisymboler, västar eller politisk propaganda i vallokal eller röstmottagningsställe. Partiföreträdare ska följa röstmottagares anvisningar för detta och ej agera på ett vis som påverkar valsekretess, otillbörligt påverkar väljare eller väljares möjlighet att genomföra val. Partiföreträdare har ej rätt att röra valsedelställen vid kontroll.

Vallokaler och lokal för förtidsröstning

11. Röstmottagning är en offentlig förrättning. Det betyder att vem som helst har rätt att upprätthålla sig i lokalen eller i anslutning till lokalen förutsatt att det inte påverkar ordning, genomförande av val eller påverkar valsekretess negativt.
12. Fotografering eller filmande i vallokal är tillåtet under förutsättning att det inte påverkar ordning, valsekretess eller genomförande av val. Röstmottagare och valkansli har rätt att bedöma ifall fotografering eller filmande påverkar ordning, valsekretess eller genomförande av val.
13. Valsedelutdelare får befinna sig utanför lokalerna på behörighet avstånd utan att det hindrar utrymningsvägar eller köbildning. Valsedelsutdelare ska ej agera på ett vis som är störande för väljare eller röstmottagare eller som otillbörligt påverkar väljare i enlighet med dessa ordningsregler.
14. Religiösa symboler inräknas ej som politisk propaganda och omfattas inte av ordningsregler.

Valnämnden

15. Valnämndens ledamöter och ersättare får fritt befinna sig i vallokal eller förtidsröstningslokal för tillsyn av röstmottagning. De ska bära Valnämndens västar.
16. Vid tvist har Valnämndens ordförande det yttersta ansvaret att fatta beslut som ska rapporteras till nästkommande nämnd.

17. Valnämndens ledamöter och ersättare ska beakta opartiskhet och inte agera som partiföreträdare vid vallokaler eller förtidsröstningslokaler. Ej heller ska ledamöter och ersättare bära politiska symboler eller dela ut politisk propaganda i egenskap av Valnämnd.

Valkansli

18. Tjänstepersoner i valorganisationens valkansli ska bära passerkort i samband med arbete i vallokal eller röstmottagningslokal. Tjänstepersoner ska utöver det bära väst för röstmottagare om de arbetar som det. Tjänstepersoner ska i likhet med röstmottagare inte bära politiska symboler eller svara på politiska frågor eller angelägenheter.
19. Tjänstepersoner från valkansli har det yttersta ansvaret för arbetsledning och har rätt att besluta om ändringar i arbetsgrupp eller lokalers möblering eller arbetsmoment vid behov. Sådana ändringar ska kommuniceras till ordförande för vallokal eller förtidsröstningslokal.

Röstmottagare

20. Röstmottagare ska vid tjänstgöring i vallokal eller röstmottagningsställe alltid bära väst för röstmottagare. Ordföranden ska bära väst särskilt utmärkt för ordföranden.
21. Röstmottagare får ej svara på politiska frågor och angelägenheter.
22. Röstmottagare får ej bära partisymboler, dela ut valsedlar utöver den ordinarie röstmottagningsprocessen eller som ett stöd på begäran av väljare, dela ut politisk information eller svara på politiska frågor eller agera på annat vis som kan anses ifrågasätta röstmottagarens objektivitet eller värdeneutralitet.
23. Ifall individer inte följer röstmottagares anvisningar och bedöms utgöra otillbörlig påverkan på väljare eller hindrade av valets genomförande ska valkansli kontaktas.
24. Röstmottagare ska rapportera incidenter till valkansli.
25. Väljare som på grund av funktionsnedsättning eller liknande inte själva kan ta sina valsedlar på den avskärmade plats där valsedlarna finns utlagda, ska på begäran få hjälp med detta av röstmottagarna i den utsträckning som behövs. En sådan

väljare får också anlita någon annan person som hjälper honom eller henne i enlighet med vallagen 8 kap 2 a §.

Övrigt i vallokal eller lokal för förtidsröstning

26. Om röstmottagare, valnämndens ledamöter och ersättare eller tjänsteperson i valorganisation väljer att själv rösta ska det genomföras utanför ordinarie tjänstgöring och utan västar eller andra kännetecken som bärs av röstmottagare.

Valsedlar

Endast de partier som anmält att de deltar i valet får ha sina valsedlar i vallokaler och rösträkningslokaler. Ett parti som inte anmält deltagande i val och inte finns i förteckning över deltagande partier ska av röstmottagare nekas att lämna in sina valsedlar till vallokal eller röstmottagningsställe, oberoende om partiet har tryckt upp egna valsedlar eller inte.

På alla ställen och sammanhang där väljaren kan rösta ska röstmottagare lägga ut valsedlar för partier som omfattas av vallagens krav på att vid något av de två senaste val till Europaparlamentet erhållit minst 1% av rösterna.

Följande partier får sina valsedlar utlagda enligt central distribution vid samtliga ställen en väljare kan rösta (*inklusive ambulerande röstmottagning*);

Arbetarpartiet Socialdemokraterna, Centerpartiet, Världigt liv (tidigare Feministiskt Initiativ), Kristdemokraterna, Liberalerna (tidigare Folkpartiet), Miljöpartiet de Gröna, Moderaterna, Piratpartiet, Sverigedemokraterna, Vänsterpartiet.

Valnämnden beslutade 2023-10-26 (*Dnr: 2023/00026*) att inte tillämpa central distribution av valsedlar för partier som inte omfattas av vallagen.

Partier som önskar få valsedlar utlagda lämnar de till röstmottagare som kontrollerar om partiet deltar i val och har rätt att placeras i valsedelstall.

Röstmottagare ansvarar sedan för att valsedlar läggs ut likvärdigt i enlighet med Valnämndens beslut och Valmyndighetens föreskrifter. Röstmottagare ansvarar också för att det fylls på vid behov så länge det finns valsedlar att tillgå.

Partier som lämnar valsedlar till vallokal eller röstmottagningsställe ansvarar själv för distribution och för att lämna in fler valsedlar ifall att valsedlar tar slut.

Röstmottagare har skyldighet att hålla ordning i valsedelstall.

Röstmottagare meddelar inte ett parti att det behövs fler valsedlar. För de partier som omfattas av vallagen ansvarar röstmottagare för att det finns tillgängligt.

Partier kan lämna in valsedlar

Tidigast en halvtimme innan det att förtidsröstningslokal eller vallokal öppnar.

Hantering av valsedlar

Endast röstmottagare eller förordnade tjänstepersoner i valkansli har rätt att hantera valsedlar och placera dessa i valsedelställ. Partiföreträdare får inte röra valsedelställ i ställ, men har rätt att utefter röstmottagares anvisningar kontrollera valsedelställ.